

به نام خدا

راهنمای واحد درسی: جامعه‌شناسی و آسیب‌شناسی اجتماعی زنان
در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۴

مدرس / مدرسین: دکتر بهار ضمیران – دکتر سولماز قنبری همایی

پیش نیاز یا واحد همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری مقطع: کارشناسی ارشد مامائی

تعداد جلسات: ۱۶ جلسه ۲ ساعته

تاریخ شروع و پایان جلسات: ۱ اسفند تا ۳۰ خرداد ۱۴۰۴

زمان برگزاری جلسات در هفته: روزهای یکشنبه ساعت ۱۰ تا ۱۲ (دکتر ضمیران) و ۲ تا (دکتر قنبری)

مکان برگزاری جلسات حضوری: سالن کنفرانس بیمارستان طالقانی / دانشکده پرستاری و مامائی

هدف کلی و معرفی واحد درسی: آگاه کردن دانشجویان از شیوه های علمی برخورد با پدیده های اجتماعی و ایجاد زمینه فکری لازم در جت شناخت و تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی مراجعین به ویژه زنان و شناخت کلی نسبت به مجموعه شرایطی که از نظر اجتماعی افراد در آن دنیا می آیند، زندگی می کنند و از میان می روند. همچنین به کار بر بستن اصول ارتباطات صحیح برای اثربخشی مراقبت ها و درمان ها و امکان اصلاح و تغییر رفتار مناسب در مراجعین با توجه به فرهنگ و مشخصات جامعه شناختی آنها. نهایتاً آشنایی با آسیب های اجتماعی زنان و دیگر افراد خانواده در داخل و خارج از خانواده

اهداف آموزشی واحد درسی

انتظار می رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند :

فراگیران ضمن شناخت آسیب شناسی اجتماعی زنان، به نقش ماما در مشاوره های آموزشی، حمایتی و سلامتی نیز پی ببرند.

*جلسات ۱ تا ۸ توسط دکتر ضمیران و جلسات ۹ تا ۱۶ توسط دکتر قنبری تدریس می گردد.

شیوه ارائه آموزش

شماره جلسه	اهداف میانی	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی	بودجه بندی	
								تعداد سوالات	نمره
۱	معرفی درس، تاریخچه و ضرورت درس،	شناختی / درک /	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۲ ساعت	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۱	۰/۵

							استدلال/ بکار گیری	تعریف جامعه ، جامعه شناسی، مبانی جنسیتی کجروی،	
۰/۵	۱	ارزیابی تکوینی، نهایی	مشارکت در بحث گروهی	۲ ساعت	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	سخنرانی، پرسش و پاسخ	شناختی/ درک/ استدلال/ بکار گیری	مبانی جامعه شناسی فرهنگ، نقش فرهنگ در سلامت زنان، فرهنگ آرمانی ، فرهنگ موجود، دگرگونی فرهنگی، فرهنگ و شخصیت	۲
۰/۵	۱	ارزیابی تکوینی، نهایی	مشارکت در بحث گروهی	۲ ساعت	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	سخنرانی، پرسش و پاسخ	شناختی/ درک/ استدلال/ بکار گیری	نسبیت فرهنگی، واپس ماندگی فرهنگی، قوم مرکزی و مزایا و معایب آن، اکتسابی بودن فرهنگ و اثرات آن	۳
۰/۵	۱	ارزیابی تکوینی، نهایی	مشارکت در بحث گروهی	۲ ساعت	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت	سخنرانی، پرسش و پاسخ	شناختی/ درک/ استدلال/	جامعه پذیری : اجتماعی شدن فرد	۴

	جامعه پذیری جنسیتی	بکـار گیری		برد					
۵	نقش و پایگاه اجتماعی، تعدد نقش در زنان، تضاد نقش، بی تفاوتی نقش، اثر نقش و پایگاه بر سلامت زنان و بهداشت باروری	شناختی/ درک/ استدلال/ بکـار گیری	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۲ ساعت	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۲	۱
۶	جـرم و جنسیت، طرد اجتماعی، فقر قابلیتی، پیشـداوری، تبعیض، نگرشهای قالبی	شناختی/ درک/ استدلال/ بکـار گیری	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۲ ساعت	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۲	۱
۷	زن، اجتماع، ازدواج و طلاق ، مبانی جامعه شناسی خانواده	شناختی/ درک/ استدلال/ بکـار گیری	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۲ ساعت	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۱	۰/۵
۸	مبانی جامعه	شناختی/ درک/ استدلال/ بکـار گیری	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۲ ساعت	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۱	۰/۵

	شناسی سلامت جنسی زنان خشونت های مبتنی بر جنسیت ، اعتیاد و روسپیگری	درک/ استدلال/ بکار گیری	پرسش و پاسخ	کامپیوتر، وایت برد	گروهی				
۹	تعریف سلامت باروری و مفاهیم مرتبط با آن، برابری و عدالت جنسیتی	شناختی/ درک/ استدلال/ بکار گیری	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ایفای نقش، بارش افکار	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۲	۱	
۱۰	شاخص شکاف جنسیتی و ابعاد آن، توانمندسازی زنان	شناختی/ درک/ استدلال/ بکار گیری	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ایفای نقش، بارش افکار	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۱	۰/۵	
۱۱	فقر، انواع فقر، ارتباط فقر با سلامت باروری و آسیب پذیری زنان	شناختی/ درک/ استدلال/ بکار گیری	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار، ایفای	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۱	۰/۵	

						نقش			
۱۲	خشونت جنسیتی، تعریف، شیوع، نشانه‌ها، انواع خشونت و مصادیق آن	شناختی/ درک/ استدلال/ بکار گیری	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ایفای نقش، بارش افکار	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۲ ساعت	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۲	۰/۵
۱۳	عوامل رخداد خشونت، پیامدهای آن، شیوه‌های کاهش و پیشگیری از خشونت جنسیتی	شناختی/ درک/ استدلال/ بکار گیری	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ایفای نقش، بارش افکار	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۲ ساعت	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۲	۱
۱۴	وضعیت خشونت در منطقه مدیترانه شرقی، اقدامات حمایتی و مبتنی بر شواهد در مواجهه با خشونت جنسیتی	شناختی/ درک/ استدلال/ بکار گیری	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ایفای نقش، بارش افکار	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۲ ساعت	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۱	۰/۵
۱۵	انحرافات جنسی، اخلاقی، ازدواج اجباری، قاچاق و	شناختی/ درک/ استدلال/	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۲ ساعت	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	۲	۱

	تجارت جنسی	بکار گیری	گروهی، ایفای نقش، بارش افکار						
۱۶	شده	شناختی/ درک/ استدلال/ بکار گیری	کلاس وارونه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۲ ساعت	مشارکت در بحث گروهی	ارزیابی تکوینی، نهایی	-	-

شیوه ارزشیابی دانشجو

ارزشیابی: حضور فعال در کلاس (۱۰٪)، تکالیف محوله در طول جلسات کلاسی (۴۰٪)، ارزشیابی پایان ترم (۵۰٪)

حداقل نمره قبولی برای این درس: طبق آئین نامه های آموزشی مصوب

تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی: طبق آئین نامه های آموزشی مصوب

منابع کوریکولوم و منابع ذیل (واحد دکتر قنبری):

- Abnormal Psychology, Sixteenth Edition James N. Butcher/ Jill M. Hooley/ Susan Mineka
- Greene ME. Poor health, poor women: How reproductive health affects poverty. Available from: http://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/ECSP_Focus_Greene_web.pdf.
- Responding to children and adolescents who have been sexually abused: WHO clinical guidelines (2017).
- Responding to intimate partner violence and sexual violence against women: WHO clinical and policy guidelines (2013).
- WHO guidelines on preventing early pregnancy and poor reproductive outcomes among adolescents in developing countries (2011).
- WHO guidelines for the health sector response to child maltreatment (2019).
- Consolidated guideline on sexual and reproductive health and rights of women with HIV (2017).
- Global plan of action: health systems address violence against women and girls (WHO, 2017).
- RESPECT women: preventing violence against women, framework and implementation package (WHO, 2019).
- INSPIRE: seven strategies for ending violence against children (WHO, 2016).
- Global guidance on addressing school-related gender-based violence (UNESCO, 2016).
- Sixteen ideas for addressing violence against women in the context of the HIV epidemic: a programming tool (WHO, 2013).
- What works to prevent partner violence? An evidence overview. (London School of Hygiene and Tropical Medicine; 2011).
- School-based violence prevention: a practical handbook (WHO, 2019).
- COVID-19 and violence against women: What the health sector/system can do (WHO, 2020).

- Addressing violence against children, women and older people during the covid-19 pandemic: Key actions (WHO, 2020).
- Infographics on COVID-19 and violence against women (WHO, 2020).
- Global and regional estimates of violence against women: prevalence and health effects of intimate partner violence and non-partner violence. Geneva: World Health Organization; 2013.
- Stoltenborgh M, van IJzendoorn MH, Euser EM, Bakermans-Kranenburg MJ. A global perspective on child sexual abuse: meta-analysis of prevalence around the world. *Child Maltreat*. 2011;16(2):79–101.
- Sumner S, Mercy J, Saul J, Motsa-Nzuza N, Kwesigabo G, Buluma R, et al. Prevalence of sexual violence against children and social services utilization: seven countries, 2007–2013. *Morb Mortal Wkly Rep*. 2015;64(21):565–569.
- Maniglio R. The impact of child sexual abuse on health: a systematic review of reviews. *Clin Psychol Rev*. 2009;29(7):647–657.
- Lundgren R, Amin A. Addressing intimate partner violence and sexual violence among adolescents: emerging evidence of effectiveness. *J Adolesc Health*. 2015;56(1):S42–S50.
- Global plan of action: health systems address violence against women and girls. Geneva: World Health Organization; 2016.
- Arango DJ, Morton M, Gennari F, Kiplesund S, Ellsberg M. Interventions to prevent or reduce violence against women and girls: a systematic review of reviews. Washington, DC: World Bank Group; 2014.
- Responding to children and adolescents who have been sexually abused: WHO clinical guidelines. Geneva: World Health Organization; 2017.
- Responding to intimate partner violence and sexual violence against women: WHO clinical and policy guidelines. Geneva: World Health Organization; 2013.
- Namy S, Carlson C, O'Hara K, Nakuti J, Bukuluki P, Lwanyaaga J, et al. Towards a feminist understanding of intersecting violence against women and children in the family. *Soc Sci Med*. 2017;184(Suppl. C):40–48.
- WHO Regional Office for the Eastern Mediterranean. WHO to release Arabic version of package on health system response to violence against women and girls. World Health Organization; c2021. Available from: <http://www.emro.who.int/media/news/who-to-release-arabic-version-of-package-on-health-system-response-to-violence-against-women-and-girls.html>
- WHO. Respect women: preventing violence against women. World Health Organization; 2019.

- Central Statistics Organization (CSO); Ministry of Public Health (MoPH); ICF. Afghanistan Demographic and Health Survey (AfDHS) 2015. Kabul (Afghanistan): Central Statistics Organization; 2017. Available from: <https://dhsprogram.com/pubs/pdf/FR323/FR323.pdf>
- Ministry of Health and Population(Egypt); El-Zanaty and Associates; ICF International. Egypt Health Issues Survey (EHIS) 2015. Cairo (Egypt): Ministry of Health and Population; 2015. Jointly published by ICF International. Available from: <https://dhsprogram.com/pubs/pdf/FR313/FR313.pdf>.
- Department of Statistics (DOS); ICF. Jordan Population and Family and Health Survey 2017-18. Amman (Jordan): DOS; 2019. Jointly published by ICF. Available from: <https://dhsprogram.com/pubs/pdf/FR346/FR346.pdf>.
- Palestinian Central Bureau of Statistics. Preliminary results of the violence survey in the Palestinian Society 2019. Ramallah (Palestine): Palestinian Central Bureau of Statistics; 2019. Available from: <http://www.pcbs.gov.ps/Downloads/book2480.pdf>.
- National Institute of Population Studies - NIPS (Pakistan); ICF. Pakistan Demographic and Health Survey 2017-18. Islamabad (Pakistan): NIPS; 2019. Jointly published by ICF. Available from: <https://dhsprogram.com/publications/publication-fr354-dhs-final-reports.cfm>
- Nijhowne D, Oates L. Living with violence: a National Report on domestic abuse in Afghanistan. Washington, DC: Global Rights: Partners for Justice; 2008. Available from: <https://drive.google.com/file/d/1CCNTi3VldT0eAHZVGINmCFrcuaKgFXoQ/view>
- Wirtz AL, Perrin NA, Desgroppes A, Phipps V, Abdi AA, Ross B, Kaburu F, Kajue I, Kutto E, Taniguchi E, Glass N. Lifetime prevalence, correlates and health consequences of gender-based violence victimisation and perpetration among men and women in Somalia. BMJ Global Health. 2018 Jul 1;3(4):e000773. <http://dx.doi.org/10.1136/bmjgh-2018-000773>
- World Health Organization. Sexual, reproductive, maternal, newborn, child and adolescent health: policy survey, 2018-2019: summary report. World Health Organization; 2020. License: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. Available from: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/331847>.
- Reproductive, Maternal, Newborn, Child, and Adolescent Health Policy Survey East Mediterranean Regional Office (EMR) Report 2019 (unpublished report).
- International Organization for Migration. Gender-based violence knowledge, attitudes and practices survey in South Sudan. International Organization for Migration; 2019. Available from: <https://publications.iom.int/system/files/pdf/south-sudan-gender-based-kap.pdf>

- McCleary-Sills J, Namy S, Nyoni J, Rweyemamu D, Salvatory A, Steven E. Stigma, shame and women's limited agency in help-seeking for intimate partner violence. *Glob Public Health*. 2016;11(1-2):224-35. doi: 10.1080/17441692.2015.1047391. Epub 2015 Jul 8. PMID: 26156577.
- Perrin N, Marsh M, Clough A, Desgroppes A, Yope Phaniel C, Abdi A, Kaburu F, Heitmann S, Yamashina M, Ross B, Read-Hamilton S, Turner R, Heise L, Glass N. Social norms and beliefs about gender based violence scale: a measure for use with gender based violence prevention programs in low-resource and humanitarian settings. *Conflict and Health*. 2019 Mar 8;13(1):6. <http://dx.doi.org/10.1186/s13031-019-0189-x>
- WHO. Maternal, newborn, child and adolescent health and ageing data portal: Proportion of males 15-49 years who consider a husband to be justified in hitting or beating his wife. WHO; c2021. Available from: <https://www.who.int/data/maternal-newborn-child-adolescent-ageing/indicator-explorer-new/mca/proportion-of-males-15-49-years-who-consider-a-husband-to-be-justified-in-hitting-or-beating-his-wife>
- WHO. Maternal, newborn, child and adolescent health and ageing data portal: Proportion of females 15-49 years who consider a husband to be justified in hitting or beating his wife. WHO; c2021. Available from: <https://www.who.int/data/maternal-newborn-child-adolescent-ageing/indicator-explorer-new/mca/proportion-of-females-15-49-years-who-consider-a-husband-to-be-justified-in-hitting-or-beating-his-wife>
- WHO Regional Office for the Eastern Mediterranean. WHO project improves health care sector's response to gender-based violence in Afghanistan. WHO; c2021. Available from: <http://www.emro.who.int/afg/afghanistan-news/who-project-improves-health-care-sectors-response-to-gender-based-violence-in-afghanistan.html>
- Vu A, Adam A, Wirtz A, Pham K, Rubenstein L, Glass N, Beyrer C, Singh S. The Prevalence of Sexual Violence among Female Refugees in Complex Humanitarian Emergencies: a Systematic Review and Meta-analysis. *PLoS Curr*. 2014 Mar 18;6. <http://dx.doi.org/10.1371/currents.dis.835f10778fd80ae031aac12d3b533ca7>
- IDLO. Violence against women awareness campaign in Afghanistan. International Development Law Organization; 2017. Available from: <https://www.idlo.int/fr/news/highlights/violence-against-women-awareness-campaign-afghanistan>
- WHO Regional Office for the Eastern Mediterranean. Violence, injuries and disability: prevention and response to gender-based violence against women and girls in the Eastern Mediterranean Region in the time of COVID-19. WHO; c2021. Available from: <http://www.emro.who.int/violence-injuries-disabilities/violence-news/prevention-and-response-to-gender-based-violence-against-women-and-girls-in-the-easter-mediterranean-region-in-the-time-of-covid-19.html>

منابع کوریکولوم و منابع ذیل (واحد دکتر ضمیران):

جامعه شناسی زنان، پاملاً بوت/ کلر والاسریال ترجمه منیژه نجم عراقی، نشر نی، ۱۳۹۸

جامعه شناسی خانواده ایرانی، دکتر تقی آزاد ارمکی، نشر سمت، ۱۳۹۸

روانشناسی اجتماعی برای پرستاران، جبار حیدری، نشر جامعه نگر، ۱۳۹۵

مبانی جامعه شناسی بروس کوئن ترجمه دکتر توسلی

کتاب سلامت و عوامل اجتماعی تعیین کننده آن، راهکار اصلی گسترش عدالت در سلامت و ایجاد فرصتی منصفانه برای همه، دبیرخانه عوامل اجتماعی

تعیین کننده سلامت و ترویج عدالت در سلامت . معاونت سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. سال ۱۳۸۷

کتاب جامعه شناسی جنسیت، نویسنده استفانی گرتف مترجم: کتابون بقایی، انتشارات نشرنی

کتاب طرد اجتماعی، رویکردی جامعه شناختی به محرومیت. نویسنده: احمد فیروزآبادی - علی رضا صادقی ناشر: جامعه‌شناسان

روانشناسی اجتماعی. الیوت آرونسون. ترجمه حسین شکرکن. انتشارات رشد. آخرین ویرایش

درآمدی بر روانشناسی اجتماعی. کلود تاپیا. ترجمه مرتضی کتبی. نشر نی. آخرین ویرایش

روانشناسی اجتماعی. هدایت اله ستوده. انتشارات آوای نور

کتاب روانشناسی اجتماعی . یوسف کریمی

فرصت های یادگیری

مطالعه گایدلاین های سازمان جهانی بهداشت

مقالات مجله مطالعات زنان

اطلاعات تماس

مدرس / مدرسین دوره (تلفن ، ایمیل و):

دکتر بهار ضمیران / شماره تماس : ۰۹۱۸۳۳۱۳۴۸۸ / ایمیل : bahar5121@yahoo.com

دکتر سولماز قنبری همائی / تلفن : ۰۹۱۴۱۰۹۶۸۰۰ / ایمیل : homayisolmaz@gmail.com

کارشناس آموزشی (تلفن ، ایمیل و): آقای قربانی / تلفن : ۰۴۱۳۴۷۵۳۹۰۶

امضای مسئول واحد EDO

امضای مدیر گروه

امضای مدرسین:

